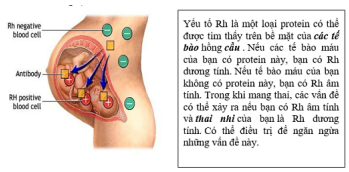
Vi□t b□i Biên t□p viên
Th□ t□, 12 Tháng 8 2020 17:55 - L□n c□p nh□t cu□i Th□ t□, 12 Tháng 8 2020 18:03

Bs CK2 Nguy□n Th□ Ki□u Trinh -□

1. Y□u t□ Rh là gì

Yếu tố Rh là một loại protein có thể được tìm thấy trên bề mặt của ***các tế bào*** hồng ***cầu***. Nếu các tế bào máu của bạn có protein này, bạn có Rh dương tính. Nếu tế bào máu của bạn không có protein này, bạn có Rh âm tính. Trong khi mang thai, các vấn đề có thể xảy ra nếu bạn có Rh âm tính và ***thai nhi*** của bạn là Rh dương tính. Có thể điều trị để ngăn ngừa những vấn đề này.

2. Làm th□ nào đ□ thai nhi nh□n đ□□c y□u t□ Rh?

Y□u t□ Rh đ□□c di truy□n, có nghĩa là nó đ□□c truy□n t□ cha m□ sang con cái thông qua gen . Thai nhi có th□ th□a h□□ng y□u t□ Rh t□ b□ ho□c m□. H□u h□t m□i ng□□i đ□u có Rh d□□ng tính, có nghĩa là h□ đã th□a h□□ng y□u t□ Rh t□ m□ ho□c cha c□a h□. N□u m□t bào thai không th□a h□□ng y□u t□ Rh t□ m□ ho□c cha, thì đ□a tr□ đó là Rh âm tính. Khi m□t ph□ n□ có Rh âm tính và thai nhi c□a cô □y là Rh d□□ng tính, nó đ□□c g□i là b□t t□□ng h□p Rh.

3.T□i sao không t□□ng thích Rh là m□t v□n đ□?

Khi máu c□a m□t thai nhi Rh d□□ng tính vào máu c□a m□t ph□ n□ Rh âm tính, c□ th□ c□a cô □y s□ nh□n ra r□ng máu Rh d□□ng tính không ph□i c□a cô □y. C□ th□ cô □y s□ c□ g□ng tiêu di□t nó b□ng cách t□o ra kháng th□ ch□ng Rh . Các kháng th□ này có th□ đi qua nhau thai và t□n công các t□ bào máu c□a thai nhi. Đi□u này có th□ d□n đ□n các v□n đ□ s□c kh□e nghiêm tr□ng, th□m chí t□ vong cho thai nhi ho□c tr□ s□ sinh.

4. Làm th□ nào đ□ các kháng th□ Rh phát tri□n?

Trong th□i k□ mang thai, ng□□i ph□ n□ và thai nhi th□□ng không cùng huy□t th□ng. Nh□ng đôi khi m□t l□□ng nh□ máu t□ bào thai có th□ tr□n v□i máu c□a ng□□i ph□ n□. Đi□u này có th□ x□y ra trong quá trình chuy□n d□ và sinh n□. Nó cũng có th□ x□y ra v□i:

- Ch□c □i ho□c l□y m□u nhung mao màng đ□m (CVS).
- Ch□y máu khi mang thai.
- Ngo□i xoay thai trong ngôi mông.
- Ch□n th□□ng vùng b□ng khi mang thai.

5. Khi nào thì kháng th□ Rh gây ra v□n đ□?

Các v□n đ□ s□c kh□e th□□ng không x□y ra trong l□n mang thai đ□u tiên c□a ph□ n□ Rh âm v□i thai nhi Rh d□□ng. Đi□u này là do c□ th□ c□a cô □y không có c□ h□i đ□ phát tri□n nhi□u kháng th□. Nh□ng n□u không đ□□c đi□u tr□ trong l□n mang thai đ□u tiên và ng□□i ph□ n□ sau đó mang thai l□i v□i thai nhi Rh d□□ng tính, cô □y có th□ t□o ra nhi□u kháng th□ h□n. Nhi□u kháng th□ trong máu m□ khi□n thai nhi g□p r□i ro trong l□n mang thai sau.

6. Kháng th□ Rh có th□ phát tri□n khi thai ch□a đ□ tháng không?

Có, m□t ph□ n□ âm tính v□i Rh cũng có th□ t□o ra kháng th□ sau khi:

- S□y thai
- Thai ngoài t□ cung
- N□o phá thai

N□u m□t ph□ n□ âm tính v□i Rh mang thai sau m□t trong nh□ng s□ ki□n này và không đ□□c đi□u tr□, thai nhi trong t□□ng lai có th□ có nguy c□ g□p v□n đ□ n□u thai nhi mang Rh d□□ng tính.

7. Kháng th□ Rh □nh h□□ng đ□n thai nhi nh□ th□ nào?

Khi mang thai, kháng th□ Rh đ□□c t□o ra trong c□ th□ ph□ n□ có th□ đi qua nhau thai và t□n công y□u t□ Rh trên các t□ bào máu c□a thai nhi. Đi□u này có th□ gây ra m□t lo□i thi□u máu nghiêm tr□ng □ thai nhi, trong đó các t□ bào h□ng c□u b□ phá h□y nhanh h□n c□ th□ có th□ thay th□ chúng.

Các t□ bào h□ng c□u mang oxy đ□n t□t c□ các b□ ph□n c□a c□ th□. N□u không có đ□ h□ng c□u, thai nhi s□ không nh□n đ□ oxy. Trong m□t s□ tr□□ng h□p, thai nhi ho□c tr□ s□ sinh có th□ ch□t vì thi□u máu. Rh không t□□ng thích cũng có th□ gây vàng da □ tr□ s□ sinh.

8. Phòng ng□a đ□i v□i thai k□ có Rh âm?

Có th□ ngăn ng□a đ□□c các v□n đ□ khi mang thai do không t□□ng thích Rh. M□c tiêu c□a đi□u tr□ là ngăn ch□n m□t ph□ n□ Rh âm tính t□o ra kháng th□ Rh ngay t□ đ□u. Đi□u này đ□□c th□c hi□n b□ng cách tìm hi□u xem b□n có Rh âm tính s□m trong thai k□ (ho□c tr□□c khi mang thai) và n□u c□n, cho b□n m□t lo□i thu□c đ□ ngăn ng□a hình thành kháng th□.

9. Làm cách nào đ□ bi□t tôi có Rh âm tính hay không?

M□t xét nghi□m máu đ□n gi□n có th□ xác đ□nh nhóm máu và tình tr□ng Rh c□a b□n. B□n có th□ l□y m□u máu trong l□n khám s□c kh□e ti□n s□n đ□u tiên .

10.Ki□m tra kháng th□ là gì?

Ki□m tra kháng th□ là m□t xét nghi□m máu khác có th□ cho bi□t li□u m□t ph□ n□ có Rh âm tính đã t□o ra kháng th□ v□i máu Rh d□□ng tính hay ch□a. Th□ nghi□m này cũng có th□ cho bi□t có bao nhiêu kháng th□ đã đ□□c t□o ra (còn g□i là Test Coombs)

11. Khi nào tôi c□n làm xét nghi□m tìm kháng th□?

N□u b□n là Rh âm tính và có kh□ năng thai nhi c□a b□n là Rh d□□ng tính, bác sĩ c□a b□n ho□c nhà cung c□p d□ch v□ chăm sóc s□n khoa khác có th□ yêu c□u xét nghi□m này trong tam cá nguy□t đ□u tiên c□a b□n . B□n có th□ làm xét nghi□m này m□t l□n n□a khi thai đ□□c 28 tu□n. Trong m□t s□ tr□□ng h□p, b□n có th□ đ□□c ki□m tra th□□ng xuyên h□n.

12. Globulin mi□n d□ch Rh là gì?

Globulin mi□n d□ch Rh (RhIg) là m□t lo□i thu□c ngăn c□ th□ t□o ra kháng th□ n□u c□ th□ ch□a t□o ra chúng. Đi□u này có th□ ngăn ng□a tình tr□ng thi□u máu tr□m tr□ng c□a thai nhi trong l□n mang thai sau này. RhIg đ□□c tiêm d□□i d□ng tiêm . N□u b□n đang □ trong tình hu□ng này, hãy nói chuy□n v□i bác sĩ c□a b□n ho□c nhà cung c□p d□ch v□ chăm sóc s□n khoa khác v□ vi□c b□n có c□n RhIg hay không và khi nào b□n có th□ đ□□c dùng thu□c này. S□ không h□u ích n□u c□ th□ b□n đã t□o ra kháng th□ Rh.

13. Khi nào tôi c□n dùng RhIg?

RhIg đ□□c đ□a ra trong các tr□□ng h□p sau:

- □ tu□n th□ 28 c□a thai k□ —M□t s□ ít ph□ n□ Rh âm có th□ ti□p xúc v□i các t□ bào máu Rh d□□ng t□ bào thai trong vài tháng cu□i c□a thai k□ và có th□ t□o ra kháng th□ ch□ng l□i các t□ bào này. RhIg đ□□c cung c□p □ tu□n th□ 28 c□a thai k□ s□ phá h□y các t□ bào Rh d□□ng này trong c□ th□ ng□□i ph□ n□. Đi□u này ngăn c□n vi□c t□o ra các kháng th□ Rh d□□ng.
- Trong vòng 72 gi□ sau khi sinh m□t em bé Rh d□□ng - C□ h□i l□n nh□t đ□ máu c□a thai nhi Rh d□□ng s□ đi vào máu c□a m□t ph□ n□ Rh âm tính trong khi sinh. RhIg ngăn m□t ph□ n□ có Rh âm tính t□o ra các kháng th□ có th□ □nh h□□ng đ□n vi□c mang thai trong t□□ng lai. Ph□□ng pháp đi□u tr□ ch□ t□t cho thai k□ đ□□c tiêm. M□i l□n mang thai và sinh em bé có Rh d□□ng tính c□n ph□i tiêm nh□c l□i m□t li□u RhIg.
- Các tr□□ng h□p d□ phòng khác:

+ Sau khi ch□c dò □i, CVS, l□y m□u máu thai nhi ho□c ph□u thu□t thai nhi

+ N□u b□n b□ ch□y máu khi mang thai

+ N□u b□n b□ ch□n th□□ng vùng b□ng khi mang thai

+ N□u c□ g□ng xoay thai b□ng tay t□ ngôi mông

14. Đi□u gì x□y ra n□u kháng th□ phát tri□n?

Đi□u tr□ RhIg không giúp ích gì n□u m□t ph□ n□ Rh âm tính đã t□o kháng th□. Trong tr□□ng h□p này, tình tr□ng s□c kh□e c□a thai nhi s□ đ□□c ki□m tra trong su□t thai k□, th□□ng là các cu□c siêu âm . Siêu âm Doppler m□ch máu có th□ phát hi□n tình tr□ng thi□u máu c□a thai nhi và có h□□ng can thi□p k□p th□i.

15. N□u khám cho th□y thai nhi b□ thi□u máu n□ng thì sao?

N□u khám siêu âm cho th□y thai nhi b□ thi□u máu n□ng thì có th□ ph□i sinh s□m (tr□□c 37 tu□n thai). M□t l□a ch□n khác có th□ là truy□n máu qua dây r□n khi thai nhi v□n còn trong t□ cung c□a ng□□i ph□ n□ .

16. N□u thai nhi b□ thi□u máu nh□ thì sao?

N□u thi□u máu nh□, vi□c sinh n□ có th□ di□n ra vào th□i đi□m bình th□□ng. Sau khi sinh, em bé có th□ c□n đ□□c truy□n máu đ□ thay th□ các t□ bào máu.

Ngu□n: https://www.acog.org/Patients/FAQs/The-Rh-Factor-How-It-Can-Affect-Your-Pregnancy?